

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Croitori Alexei, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Criuleni din 12 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, în cauza penală privindu-1 pe

Croitori Alexei Semion, născut la 14 octombrie 1958,
originar și domiciliat în s. Bălășești, r-l Criuleni,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 27.02.2015 - 12.06.2015 (prima instanță);
2. 06.07.2015 - 14.09.2015 (instanța de apel);
3. 07.12.2015 - 05.04.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 12 iunie 2015, Croitori Alexei a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Croitori Alexei la 19 ianuarie 2015, aproximativ la ora 23.00, aflându-se la domiciliul său în satul Bălășești, raionul Criuleni, unde locuiește împreună cu familia, acționând intenționat asupra unui membru al familiei în relație de tată - fiu, avînd scopul de a-i cauza suferințe fizice fiului său Croitori Ruslan, intenționat, în timpul unei altercații i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea coapsei stîngi, cauzîndu-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plagă tăiată a coapsei stîngi cu lezarea tegumentelor, țesutului muscular, arterei poplitee cu hemoragii în țesuturile moi secționare în rezultatul căreia a survenit decesul lui Croitori Ruslan. Vătămările corporale cauzate au legătură directă cu cauza decesului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocații Erhan Andrei și Brînză Alexei în numele inculpatului Croitori Alexei, prin care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea

unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Croitori Alexei să fie achitat.

3.1 În argumentarea apelului declarat, avocatul Erhan Andrei a invocat că:

- raportul de expertiză medico-legală arată mecanismul apariției leziunilor corporale și cauza decesului lui Croitori Ruslan, dar nicidecum vinovăția lui Croitori Alexei;

- iar în baza declarațiilor soților Croitori, organul de urmărire penală era obligat să întenteze dosar penal în privința lui Croitori Ruslan în baza art. 188 Cod penal, apoi să înceteze procesul penal în legătură cu decesul acestuia;

- instanța de fond nu a dat apreciere corectă probelor cercetate în ședința de judecată, ignorând declarațiile inculpatului Croitori Alexei și a succesorului părții vătămate Croitori Nina;

- inculpatul Croitori Alexei a declarat că cuțitul era în mîna lui Croitori Ruslan, iar acesta îl ținea de mîna în momentul căderii acestora la podea, pe cînd în sentință este indicat incorect că Croitori Alexei i-a aplicat lui Croitori Ruslan intenționat o lovitură cu cuțitul în regiunea coapsei stîngi;

- consideră că acțiunile lui Croitori Alexei nu se contrazic indicilor art. 36 Cod penal, adică legitima apărare - curmarea crimei îndreptate împotriva lui Croitori Nina. Astfel, acțiunile inculpatului Croitori Alexei constituie o faptă săvîrșită fără vinovăție, Croitori Alexei a îndreptat acțiunile sale la curmarea acțiunilor criminale ale lui Croitori Ruslan, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și conform circumstanțelor cauzei nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă. Deci, singur Croitori Alexei putea să devină victima propriilor acțiuni, ce tot nu putea să le prevadă.

3.2. În argumentarea cerințelor înaintate avocatul Brînză Alexei a invocat că:

- intenția inculpatului Croitori Alexei nu era îndreptată spre comiterea infracțiunii de violență în familie, deoarece incidentul a fost iscat de victimă. Aceasta reiese din comportamentul lui Croitori Alexei, care după ce l-a îmbrîncit pe Croitori Ruslan de deasupra sa și observînd că ultimul s-a liniștit din motiv că se simțea rău, imediat și-a încetat acțiunile de curmare a acțiunilor ilegale ale fiului său, astfel inculpatul din imprudență a pricinuit decesul victimei. Astfel, consideră că acțiunile lui Croitori Alexei urmau a fi încadrate în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, adică lipsirea de viață din imprudență;

- fapta comisă de Croitori Alexei a fost comisă în stare de legitimă apărare, deoarece acesta s-a implicat în curmarea acțiunilor criminale îndreptate de Croitori Ruslan împotriva mamei sale Croitori Nina. Alte probe ce ar confirma vinovăția lui Croitori Alexei de comiterea infracțiunii de violență în familie la materialele dosarului nu sunt anexate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și a fost menținută sentința.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Croitori Alexei a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod Penal după indicii calificativi, ”*violența în familie, adică acțiunea intenționată,*

manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, care a provocat decesul victimei”.

Instanța de apel a concluzionat, că este cert stabilit, că inculpatul Croitori Alexei a comis infracțiunea incriminată lui, vina inculpatului a fost constatată prin totalitatea de probe administrate și care au fost corect apreciate de către prima instanță, fiind respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat vinovăția inculpatului Croitori Alexei în comiterea infracțiunii imputate în baza probelor administrate la cauza penală, examinate în ședința de judecătorească și anume:

- declarațiile inculpatului Croitori Alexei, care a declarat că, „*Croitori Ruslan era fiul lui cel mai mic, cu care era în relații bune când acesta era treaz, însă când acesta era în stare de ebrietate iniția scandal, îl bătea, îl gonia din casă, acțiunile erau mai mult în adresa sa. Soția Croitori Nina se străduia să aplaneze situația, spunându-i de fiecare dată să plece din ochii lui, deoarece pe ea nu o v-a bate, revenea după ce Croitori Ruslan se liniștea și dormea. Croitori Ruslan a fost căsătorit, dar s-a despărțit cu soția sa din motiv că o bătea.*

La data de 19.01.2015, el cu soția Croitori Nina se aflau în ospetie la finul lor Rudenco Serghei în satul Răculești raionul Criuleni. La orele 22.00 la fini acasă a venit Croitori Ruslan, care era în stare de ebrietate. Croitori Ruslan îi chema să meargă acasă, iar ei i-au spus să meargă acasă că degrabă vin. Fiul Ruslan avea pe față urme de sânge, fusese bătut de cineva în seara ceea. Aproximativ la orele 23.00 el cu soția Croitori Nina au venit acasă, dar feciorul Ruslan nu era acasă... Peste puțin timp acasă a venit feciorul Croitori Ruslan care cerea de la ei 2000 lei. El ea spus că dimineața vor discuta referitor la bani, atunci Ruslan a început să strige că are nevoie de bani, că el știe că ei au bani, dar nu vor să-i dea, că el va fi condamnat la închisoare. Ruslan în timp ce striga s-a apropiat de mama sa și a apucat-o de gât, el fiind după sobă a auzit doar sunete de hîrcîit și s-a ridicat din pat. Când s-a sculat a văzut cum Croitori Ruslan o ținea pe maică-sa Croitori Nina de gât și-i cerea bani. Croitori Nina era culcată în pat, iar Ruslan îi ținea mîna pe gât, apăsînd-o. El s-a apropiat, l-a apucat de guler și la tras pe Ruslan de la Croitori Nina. Atunci a observat că Ruslan avea în mîna stîngă un cuțit de vînătoare, pe care îl ținea lîngă plită. Atunci el l-a apucat pe Ruslan de mîna, dorind să-i ia cuțitul. În timpul când el încerca să ia cuțitul ei ambii au căzut jos. Cuțitul era în mîna lui Ruslan, iar el îl ținea de mîna. Când se luptau jos la podea, Ruslan se afla deasupra lui și la împins de pe el la podea. Ruslan a căzut cu fața în jos și atunci el a văzut sânge, cuțitul i-a căzut din mîna. El a luat cuțitul de jos și l-a pus în noptiera de sub televizor, deoarece acolo era locul lui. Văzînd că din piciorul lui Ruslan curge sânge a început să apeleze la salvare, însă nimeni nu răspundea. El a ieșit afară și i-a spus soției Croitori Nina să intre în casă și să vadă ce-i cu Ruslan, că ceva nu-i în regulă, deoarece acesta se îngălbenea la față. El s-a luptat cu Ruslan în picioare să-i ia cuțitul. În timpul altercației între el și feciorul Ruslan, Croitori Nina era afară, ea a ieșit afară imediat când el l-a tras pe Ruslan de la

ea'' (f.d.161-162);

- succesoriului părții vătămate Croitori Nina, care a declarat că, „... la 19.01.2015 aproximativ la orele 22.00 acasă a venit Ruslan, care era în stare de ebrietate și foarte agitat. El cerea de la ea 2000 lei, iar ea i-a spus să se culce că dimineața îi va da bani. Atunci Croitori Ruslan a apucat-o de haină de la gât, după ce a izbit-o cu spatele de sobă și i-a pus cotul stîng în piept și se sufoca. Cu mîna dreaptă Ruslan a luat cuțitul care era lîngă plită și-l ținea în fața ei. În acest timp Croitori Alexei a coborît de pe cuptor și văzînd situația i-a cerut fiului Ruslan s-o lase în pace, după care Croitori Alexei și Croitori Ruslan au început a se întinde, a se îmbrînci. Ea văzîndu-se eliberată a ieșit afară și a început a striga la vecini în ajutor, a ieșit în drum, însă nimeni nu a reacționat. Cînd ea s-a întors acasă, Croitori Alexei era pe scările din fața casei și i-a spus să meargă să vadă ce-i cu fiul Ruslan, deoarece acela a căzut jos și nu mișcă. Intrînd în casă, ea l-a văzut pe fiul Ruslan jos la podea, culcat cu fața în jos. Apropiiindu-se de el a încercat să-l întoarcă și a văzut că-i mort. A văzut sînge pe podea, dar nu înțelegea de unde. Ea a chemat vecinii, care au anunțat poliția'' (f.d.155-156);

- matorului Frunza Simion, care a declarat că, „ la data de 20.01.2015, în jurul orelor 01.00 era acasă cînd a fost telefonat de pe numărul de telefon la urmă cu ...505. Ridicînd receptorul a auzit că cineva spunea „of doamne, ce să fac, unde să mă duc'' și s-a întrerupt. El s-a culcat, dar soția lui insista ca el să meargă și să afle de ce a fost telefonat. Aproximativ peste 10-5 minute a auzit un zgomot la poarta gospodăriei și că cineva a intrat în ogradă. Ieșind afară a auzit strigăte și în ogradă a văzut-o pe Croitori Nina. Croitori Nina i-a comunicat că Croitori Alexei l-a tăiat pe Croitori Ruslan. El s-a îmbrăcat și ei au mers la Croitori Nina acasă. Intrînd în odaie, l-a văzut pe Croitori Ruslan culcat la podea cu fața în jos, mîinile întinse în lături cu palmele în sus și o baltă de sînge. Ruslan avea o tăietură la piciorul stîng sub genunchi și nu dădea semne de viață, nu respira. El a sunat la salvare, dar nu reușea, atunci el s-a dus după asistenta medicală Druguș Galina, care a stabilit decesul lui Croitori Ruslan. Pe urmă au venit colaboratorii poliției. La întrebările colaboratorilor de poliție Croitori Alexei răspundea, că l-a înjunghiat pe fiul său Ruslan cu cuțitul, a indicat că cuțitul este în noptieră (f.d.159);

- martorii Pavalachi Veaceslav (f.d.157), David Victor (f.d.158), Druguș Galina (f.d.160);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.01.2015 și tabelul fotografic anexat la respectivul proces-verbal (f.d. 6-19), prin care a fost cercetat locul comiterii infracțiunii, care constituie domiciliul lui Croitori Alexei, situat în satul Bălășești, raionul Criuleni, unde s-a depistat și s-a ridicat din noptiera de sub televizor un cuțit de vînătoare cu mînerul de culoare neagră cu lungimea de 20 cm, o pereche de blugi de culoare albastră cu o centură de culoare cafenie, o basma colorată;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 18 din 20.01.2015 (f.d. 44-48), conform căruia moartea lui Croitori Ruslan a survenit în urma șocului hipovolemic ca complicație a plăgii tăiate a coapsei stîngi cu lezarea tegumentelor, țesutului muscular, arterei poplitee cu hemoragii în țesuturile moi secționare și se confirmă prin depistarea semnelor de hemoragie acută - Petele Minacov în mușchii papilari ai cordului, ischemia organelor interne, rinichi

de „șoc” și datele necropsiei cadavrului. Plagă tăiată a coapsei stîngi cu lezarea tegumentelor, țesutului muscular, arterei poplitee cu hemoragii în țesuturile moi secționare, plaga de pe cotul stîng au fost produse cu un corp tăietor (cuțit), echimoză periorbitală pe stînga, excoriațiile de pe nas (1), gît din stînga (7), umărul drept (1), antebrațul drept (1), au fost produse cu un corp contondent cu puțin timp înainte de deces în ansamblu sunt periculoase pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Între leziunile corporale și cauza morții este legătură directă;

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 06 din 02.02.2015* (f. d. 54-57), conform căruia plăgile de pe preparatele de piele recoltate din regiunea coapsei stîngi și din regiunea cotului stîng a cadavrului lui Croitori Ruslan au fost cauzate de un obiect ascuțit tăietor, iar în componența chimică a aliajului din care era confecționată lama obiectului intrau elementele chimice: fierul, cromul, nichelul, cuprul și manganul. Așa particularități constructive și componență chimică a aliajului posedă și tăișul lamei cuțitului prezentat spre examinare și nu-i exclusă cauzarea lor cu tăișul lamei acestui cuțit;

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 45 din 03.02.2015* (f. d. 63-65), conform căruia sîngele din cadavrul lui Croitori Ruslan este de grupa 0 alfa beta /0(1). În spălătura m/ob. 1 de pe lama cuțitului prezentat, în fragmentele m/ob.3 din urmele de pe pantaloni sportivi de la fața locului și m/ob.4 de pe ștergar a fost găsit sînge de om, depistat antigenul H, iar în m/ob.3 încă și aglutininele alfa, beta. Sîngele în urmele enumerate provine de la persoana cu grupa sanguină 0 alfa, beta/0(1)/, cum este la Croitori Ruslan. În fragmentele m/ob.5 de pe același ștergar de la fața locului a fost găsit sînge de om în amestec de sudoare, fără adaos de salivă. La determinarea apartenenței de grupă a conținutului acestor fragmente a fost depistat antigenul H și obținut rezultat dubios în privința antigenului A. Prin extragere în amestec de butanol-metanol a fost stabilit că antigenul H provine pe contul sîngelui, iar rezultatele în privința antigenului A au fost căpătate nu pe contul sîngelui, ci pe contul sudorii prezentate în m/ob.5 (posibil, și pe contul altor impurități). Cele menționate nu au permis de a se exprima cert în privința apartenenței de grupă a conținutului fragmentelor m/ob.5 de pe ștergarul de la fața locului, însă oricum prezența amestecului sîngelui de la persoană cu grupa sanguină 0 alfa, beta/0(1)/, cum este Croitori Ruslan, nu se exclude, întrucît nu există metode ce ar putea diferenția antigenul H de bază în grupa 0 alfa, beta/0(1)/ de antigenul H asociat în restul grupelor sanguine;

- *procesul - verbal de ridicare din 20.01.2015* (f. d. 39), prin care s-a ridicat din incinta morgii de la șeful SML Criuleni Ceban Anatolie o pereche de pantaloni sportivi de culoare neagră;

- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.01.2015* (f. d. 85), prin care s-a examinat o pereche de pantaloni sportivi pe care s-au depistat pete de culoare brună asemănătoare cu sîngele;

- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.01.2015* (f. d. 86-87), prin care s-a examinat un cuțit cu mînerul confecționat din masă plastică cu lungimea totală de 22,5 cm, avînd pe lamă inscripția X 9552, pe care s-au depistat pete de culoare brună asemănătoare cu sîngele.

Astfel, instanța de apel a reținut, că întemeiat instanța de fond a constatat că

inculpatul Croitori Alexei a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod Penal.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel nu a reținut ca fiind plauzibil argumentul apărării precum că din circumstanțele redade, acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 36 alin. (2) Cod penal, deoarece din depozițiile martorului Frunza Simion, care în ședința instanței de judecată a comunicat că, „*la întrebările colaboratorilor de poliție Croitori Alexei răspundea că l-a înjunghiat pe fiul său Ruslan cu cuțitul, iar cuțitul este în noptieră*”, și martorul Draguța Galina a comunicat că, „*Croitori Nina a telefonat-o și i-a spus că Alioșa l-a tăiat pe Ruslan*”, precum și din raportul de expertiză medico-legală nr. 15 din 20.01.2015 (f.d. 44-48) prin care se atestă că între leziunile corporale și cauza morții este legătură directă.

Totodată, instanța de apel a conchis, că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Croitori Alexei, de gravitatea infracțiunii care se califică ca deosebit de gravă, a caracteristicii de la locul de trai și de depozițiile martorilor acuzării.

La fel, instanța de apel a respins argumentele avocaților Erhan Andrei și Brînză Alexei în numele inculpatului, constatînd că potrivit probelor cercetate în instanța de apel a fost stabilit cu certitudine că inculpatul Croitori Alexei a comis infracțiunea incriminată lui. Instanța de fond a motivat soluția menționată, fără careva omisiuni, erori sau viciu fundamental, corect a stabilit pedeapsa menționată, ținînd seama de toate circumstanțele pricinii și a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă echitabilă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Croitori Alexei, indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea achitării acestuia, invocînd următoarele motive:

- atît instanța de fond cît și instanța de apel nu au dat o apreciere obiectivă probelor cercetate în ședința de judecată;

- din declarațiile soților Croitori, se ajunge la concluzia că însăși victima Croitori Ruslan a comis o infracțiune de tîlhărie prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar acțiunile lui Croitori Alexei au fost îndreptate în scopul curmării acestei infracțiuni, de apărare a soției sale Croitori Nina de acest atentat, precum și curmarea acțiunilor intenționate ale victimei Croitori Ruslan de a comite ulterior acțiuni de violență în familie asupra lor. Astfel intenția lui Croitori Alexei nu era îndreptată spre comiterea infracțiunii de violență în familie, deoarece incidentul a fost iscat de victima Croitori Ruslan;

- obiectul de atentare a lui Croitori Alexei nicidecum nu este cel îndreptat împotriva familiei, ci cel îndreptat împotriva curmării acțiunilor fiului Croitori Ruslan, în rezultatul căruia Croitori Alexei din imprudență a pricinuit decesul fiului, adică înjunghierea fiului cu cuțitul a avut loc în timpul îmbrîncirii acestuia de către Croitori Alexei în timp ce el era deasupra ultimului și nu a fost prevăzută de Croitori Alexei. Astfel, consideră că acțiunile lui Croitori Alexei urmează să fi calificate în baza art. 149 alin. (1) Cod penal - lipsirea de viață din imprudență;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 18 din 20.01.2015, moartea lui Croitori Ruslan a survenit în rezultatul șocului himovolmic ca complicație a plăgii tăiate a coapsei stîngi cu lezarea tegumentelor, țesutului muscular, arterei poplitee, cu hemoragii în țesuturile moi secționare, care se califică ca vătămare corporală gravă și a fost produsă cu un corp tăietor;

- însă lipsirea lui Croitori Ruslan de viață din imprudență a survenit ca rezultat al acțiunii lui Croitori Alexei în stare de legitimă apărare, deoarece acesta s-a implicat în scopul curmării acțiunilor de tâlhărie ale lui Croitori Ruslan îndreptate împotriva soției Croitori Nina. Consideră că, aceste condiții corespund exact cu cele indicate în art. 36 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia „este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane, sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public”;

Potrivit art. 36 alin. (1) Cod penal „nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvîrșită în stare de legitimă apărare”;

- alte probe care ar confirma infracțiunea de violență în familie în baza căruia este condamnat Croitori Alexei nu sunt anexate la materialele cauzei;

- atît instanța de fond cît și instanța de apel au dat faptei comise de către Croitori Alexei o încadrare juridică greșită.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Croitori Alexei, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, iar aprecierea probelor ține de competența instanțelor de fond și de apel și astfel nu poate constitui temei pentru recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. 93 – 101, 26 – 27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate, just s-a reținut starea de fapt și de drept, fiind încadrate acțiunile condamnatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal.

6. Judecînd recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținînd seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța de recurs este în drept să îl admită, caseze total hotărîrile judecătorești și să dispună achitarea persoanei, pe motiv că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Recurentul invocă ca temei de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, conform cărora, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs menționează că aceste prevederi legale și-au găsit confirmare în cauza dată.

Astfel, inculpatul Croitori Alexei a fost învinuit de procuror că la 19 ianuarie 2015, aproximativ la ora 23.00, aflându-se la domiciliul său în satul Bălășești, raionul Criuleni, unde locuiește împreună cu familia, acționând intenționat asupra unui membru al familiei în relație de tată - fiu, avînd scopul de a-i cauza suferințe fizice fiului său Croitori Ruslan, intenționat, în timpul unei altercații i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea coapsei stîngi, cauzîndu-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plagă tăiată a coapsei stîngi cu lezarea tegumentelor, țesutului muscular, arterei poplitee cu hemoragii în țesuturile moi secționate în rezultatul căreia a survenit decesul lui Croitori Ruslan. Vătămrile corporale cauzate au legătură directă cu cauza decesului.

Aceste acțiuni ale inculpatului Croitori Alexei au fost încadrate de către procuror în dispoziția art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod Penal - ”*violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, care a provocat decesul victimei*”.

Colegiul penal lărgit menționează că prima instanța, precum și instanța de apel greșit l-au condamnat pe inculpatul Croitori Alexei în comiterea infracțiunii imputate în baza probelor administrate la cauza penală, examinate în ședința de judecătă, apoi verificate de instanța de apel și anume:

- declarațiile inculpatului Croitori Alexei, care a declarat că, „*Croitori Ruslan era fiul lui cel mai mic, cu care era în relații bune cînd acesta era treaz, însă cînd acesta era în stare de ebrietate iniția scandal, îl bătea, îl gonea din casă, acțiunile erau mai mult în adresa sa. Soția Croitori Nina se străduia să aplaneze situația, spunîndu-i de fiecare dată să plece din ochii lui, deoarece pe ea nu o v-a bate, revenea după ce Croitori Ruslan se liniștea și dormea. Croitori Ruslan a fost căsătorit, dar s-a despărțit cu soția sa din motiv că o bătea.*

La data de 19.01.2015, el cu soția Croitori Nina se aflau în ospetie la finul lor Rudenco Serghei în satul Răculești raionul Criuleni. La orele 22.00 la fini acasă a venit Croitori Ruslan, care era în stare de ebrietate. Croitori Ruslan îi chema să meargă acasă, iar ei i-au spus să meargă acasă că degrabă vin. Fiul Ruslan avea pe față urme de sînge, fusese bătut de cineva în seara ceea. Aproximativ la orele 23.00 el cu soția Croitori Nina au venit acasă, dar feciorul Ruslan nu era acasă... Peste puțin timp acasă a venit feciorul Croitori Ruslan care cerea de la ei 2000 lei. El ea spus că dimineața vor discuta referitor la bani, atunci Ruslan a început să strige că are nevoie de bani, că el știe că ei au bani, dar nu vor să-i dea, că el va fi condamnat la închisoare. Ruslan în timp ce striga s-a apropiat de mama sa și a apucat-o de gît, el fiind după sobă a auzit doar sunete de hîrcîit și s-a ridicat din pat. Cînd s-a sculat a văzut cum Croitori Ruslan o ținea pe maică-sa Croitori Nina de gît și-i cerea bani. Croitori Nina era culcată în pat, iar Ruslan îi ținea mîna pe gît, apăsînd-o. El s-a apropiat, l-a apucat de guler și la tras pe Ruslan de la Croitori Nina. Atunci a observat că Ruslan avea în mîna stîngă un cuțit de vînătoare, pe care îl ținea lîngă plită. Atunci el l-a apucat pe Ruslan de mînă, dorind să-i ia cuțitul. În timpul cînd el încerca să ea cuțitul ei ambii au căzut jos. Cuțitul era în mîna lui Ruslan,

iar el îl ținea de mână. Când se luptau jos la podea, Ruslan se afla deasupra lui și la împins de pe el la podea. Ruslan a căzut cu fața în jos și atunci el a văzut sânge, cuțitul i-a căzut din mână. El a luat cuțitul de jos și l-a pus în noptiera de sub televizor, deoarece acolo era locul lui. Văzînd că din piciorul lui Ruslan curge sânge a început să apeleze la salvare, însă nimeni nu răspundea. El a ieșit afară și i-a spus soției Croitori Nina să intre în casă și să vadă ce-i cu Ruslan, că ceva nu-i în regulă, deoarece acesta se îngălbenea la față. El s-a luptat cu Ruslan în picioare să-i ia cuțitul. În timpul altercației între el și feciorul Ruslan, Croitori Nina era afară, ea a ieșit afară imediat cînd el l-a tras pe Ruslan de la ea'' (f.d.161-162);

- succesului părții vătămate Croitori Nina, care a declarat că, „... la 19.01.2015 aproximativ la orele 22.00 acasă a venit Ruslan, care era în stare de ebrietate și foarte agitat. El cerea de la ea 2000 lei, iar ea i-a spus să se culce că dimineața îi va da bani. Atunci Croitori Ruslan a apucat-o de haină de la gît, după ce a izbit-o cu spatele de sobă și i-a pus cotul stîng în piept și se sufoca. Cu mîna dreaptă Ruslan a luat cuțitul care era lîngă plită și-l ținea în fața ei. În acest timp Croitori Alexei a coborît de pe cuptor și văzînd situația i-a cerut fiului Ruslan s-o lase în pace, după care Croitori Alexei și Croitori Ruslan au început a se întinde, a se îmbrînci. Ea văzîndu-se eliberată a ieșit afară și a început a striga la vecini în ajutor, a ieșit în drum, însă nimeni nu a reacționat. Cînd ea s-a întors acasă, Croitori Alexei era pe scările din fața casei și i-a spus să meargă să vadă ce-i cu fiul Ruslan, deoarece acela a căzut jos și nu mișcă. Intrînd în casă, ea l-a văzut pe fiul Ruslan jos la podea, culcat cu fața în jos. Apropoiindu-se de el a încercat să-l întoarcă și a văzut că-i mort. A văzut sânge pe podea, dar nu înțelegea de unde. Ea a chemat vecinii, care au anunțat poliția'' (f.d.155-156);

- matorului Frunza Simion, care a declarat că, „ la data de 20.01.2015, în jurul orelor 01.00 era acasă cînd a fost telefonat de pe numărul de telefon la urmă cu ...505. Ridicînd receptorul a auzit că cineva spunea „of doamne, ce să fac, unde să mă duc'' și s-a întrerupt. El s-a culcat, dar soția lui insista ca el să meargă și să afle de ce a fost telefonat. Aproximativ peste 10-5 minute a auzit un zgomot la poarta gospodăriei și că cineva a intrat în ogradă. Ieșind afară a auzit strigăte și în ogradă a văzut-o pe Croitori Nina. Croitori Nina i-a comunicat că Croitori Alexei l-a tăiat pe Croitori Ruslan. El s-a îmbrăcat și ei au mers la Croitori Nina acasă. Intrînd în odaie, l-a văzut pe Croitori Ruslan culcat la podea cu fața în jos, mînile întinse în lături cu palmele în sus și o baltă de sânge. Ruslan avea o tăietură la piciorul stîng sub genunchi și nu dădea semne de viață, nu respira. El a sunat la salvare, dar nu reușea, atunci el s-a dus după asistenta medicală Druguș Galina, care a stabilit decesul lui Croitori Ruslan. Pe urmă au venit colaboratorii poliției. La întrebările colaboratorilor de poliție Croitori Alexei răspundea, că l-a înjunghiat pe fiul său Ruslan cu cuțitul, a indicat că cuțitul este în noptieră (f.d.159);

- martorii Pavalachi Veaceslav (f.d.157), David Victor (f.d.158), Druguș Galina (f.d.160), procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.01.2015 și tabelul fotografic anexat la respectivul proces-verbal (f.d. 6-19), raportul de expertiză medico-legală nr. 18 din 20.01.2015 (f.d. 44-48), raportul de expertiză medico-legală nr. 06 din 02.02.2015 (f. d. 54-57), raportul de expertiză medico-legală nr. 45 din 03.02.2015 (f. d. 63-65), procesul

- verbal de ridicare din 20.01.2015 (f. d. 39), procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.01.2015 (f. d. 85), procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.01.2015 (f. d. 86-87).

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel greșit nu a reținut ca fiind plauzibil argumentul apărării din apel precum că din circumstanțele redade, acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 36 alin. (2) Cod penal, deoarece din depozițiile martorului Frunza Simion, care în ședința instanței de judecată a comunicat că, „*la întrebările colaboratorilor de poliție Croitori Alexei răspundea că l-a înjunghiat pe fiul său Ruslan cu cuțitul, iar cuțitul este în noptieră*”, și martorul Draguța Galina a comunicat că, „*Croitori Nina a telefonat-o și i-a spus că Alioșa l-a tăiat pe Ruslan*”, precum și din raportul de expertiză medico-legală nr. 15 din 20.01.2015 (f.d. 44-48) prin care se atestă că între leziunile corporale și cauza morții este legătură directă (f.d. 203).

În vederea susținerii poziției reflectate în recurs, Colegiul penal lărgit reiterează că tabloul infracțional descris de către inculpat în coroborare cu probele administrate și examinate de instanțe în această cauză penală, creează condițiile care necesită de a fi întrunite pentru a fi stabilită **starea de legitimă apărare**.

Colegiul penal nu acceptă motivele invocate de instanța de apel în decizie (f.d. 203) prin care sa respins existența în speța dată a prevederilor art. 36 Cod penal, adică a legitimei apărări, făcându-se trimitere la probele indirecte – declarațiile martorilor Frunza Semion, Druguș Galina, raportului de expertiză medico-legală nr.15 din 20.01.2015 (f.d.44-48), fiind total ignorate probele directe – declarațiile inculpatului Croitori Alexei și declarațiile succesoriului părții vătămate Croitori Nina, care sunt credibile și coraborează cu tot cumulul de probe administrate în speța dată, care confirmă starea de legitimă apărare a inculpatului Croitori Alexei.

Astfel, instanța de recurs ordinar constată că din probele administrate și examinate de instanțe în această cauză penală, rezultă că inițiatorul încăierării a fost Croitori Ruslan, care a acționat ilegal asupra mamei sale, Croitori Nina, cu acte de violență și avînd intenția de a extorca de la ultima bani, a apucat-o de haina de la gît, după ce a izbit-o cu spatele de sobă și i-a pus cotul sîng în piept, cu mîna dreaptă Croitori Ruslan a luat un cuțit de vînătoare și-l ținea în fața ei, în rezultatul căruia Croitori Nina se sufoca. Aceasta fiind în imposibilitate să opună rezistență. În aceste condiții ambele instanțe ierarhic inferioare nu au apreciat corect probele directe și decisive în speța dată (declarațiile inculpatului Croitori Alexei și declarațiile succesoriului părții vătămate Croitori Nina) prin prizma art. 101 Cod de procedură penală, ele rămînînd necombătute prin alte probe aduse de partea acuzării, care ar dovedi incontestabil vinovăția inculpatului Croitori Alexei.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit stabilește că reieșind din probele directe, în acțiunile victimei Croitori Ruslan exista un atac real și direct îndreptat la viața lui Croitori Nina, de unde a și apărut necesitatea inculpatului Croitori Alexei de a interveni în conflictul dintre Croitori Ruslan și Croitori Nina, pentru a evita omorul soției sale Croitori Nina, ulterior curmînd atacul, în timpul luptei pentru cuțit, a fost înfipt cu cuțitul în picior victima Croitori Ruslan, ce a provocat decesul.

Instanța de recurs ordinar atestă că, potrivit art. 36 Cod penal, nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de legitimă apărare. Este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Totodată, legitima apărare trebuie să îndeplinească mai multe condiții: să se realizeze printr-o faptă prevăzută de legea penală, să fie precedată de atac, să fie îndreptată împotriva agresorului, să fie necesară pentru înlăturarea atacului, să fie proporțională cu atacul.

Prin, proporționalitatea apărării cu gravitatea atacului se are în vedere respectarea unei echivalențe între actul de apărare și cel de atac, astfel că la un atac îndreptat împotriva integrității corporale se poate riposta cu o faptă de apărare ce privește integritatea corporală a agresorului, luând în considerare nu numai valorile împotriva cărora s-a îndreptat atacul și actele de apărare, ci și toate împrejurările în care s-a produs agresiunea (intensitatea, mijloacele aplicate, timpul, locul, forța și posibilitățile atacantului și apărătorului - vîrstă, sex, starea sănătății).

Prin urmare, cu referire la legitima apărare, atunci cînd atacatorul este considerabil mai tînăr, corpulent și manifestă o agresivitate vădită, victima poate recurge la toate metodele de care dispune la moment, în scopul încetării atacului declanșat asupra sa, sau a altei persoane, ce sa confirmat în speta dată.

Colegiul penal lărgit conchide că, acțiunile întreprinse de Croitori Alexei erau unica posibilitate reală de a apăra soția Croitori Nina, de atacul lui Croitori Ruslan, care era de o vîrstă tînără, fizic mai dezvoltat și, fiind în stare de ebrietate, era agresiv, care a atacat-o pe Croitori Nina cu **un cuțit de vânătoare**, apoi s-a luptat și cu inculpatul pentru cuțit, în timpul luptei fiind înfipt în picior cu cuțitul.

Astfel, inculpatul a perceput acțiunile lui Croitori Ruslan ca un pericol real, direct, imediat și material îndreptat împotriva lui Croitori Nina, apoi și a sa, fiind nevoit să se apere de acțiunile acestuia, întrînd în luptă cu victima pentru preluarea cuțitului de vânătoare. Inculpatul, luînd în considerație circumstanțele în care sa pomenit a apreciat acțiunile victimei Croitori Ruslan, ca un atac real asupra vieții și sănătății sale și a lui Croitori Nina, așa că între actul de apărare și cel de atac a fost respectată echivalența în speța dată, adică proporționalitatea apărării cu gravitatea atacului.

În cauză, nu a fost stabilită disproportionalitate vădită a acțiunilor de apărare față de gravitatea atacului și de împrejurările în care acesta a avut loc, astfel că fapta inculpatului se consideră săvârșită în limitele legitimei apărări, corect invocate de recurent în recursul ordinar.

Prin urmare reieșind din motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că inculpatul Croitori Alexei urmează a fi achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, deoarece există o cauză care înlătură caracterul penal al faptei - legitima apărare.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 390 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Croitori Alexei, casează total sentința Judecătorei Criuleni din 12 iunie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, în cauza penală privind-l pe inculpatul **Croitori Alexei Semion**, cu dispunerea achitării inculpatului, existînd cauza care înlătură caracterul penal al faptei – legitima apărare.

Croitori Alexei Semion urmează a fi eliberat imediat din penitenciar, dacă nu are de executat arestul sau pedeapsa - închisoare în baza altor hotărîri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 mai 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru